

C o m e n t e m i s u g g e r i m

us siguin familiars, com ara la vostra població o algun personatge que conegueu, consulteu també algunes veus que us semblin especialment conflictives. I per últim us convidem a que compareu diversos personatges, potser polítics, com ara els diversos presidents de la Generalitat de Catalunya, quin tractament reben o quin espai es dedica a cadascú. Tot plegat un exercici crític força interessant.

I per últim, quina història se'ns ofereix? Únicament una història política i factual? O s'ha plantejat una història nova i renovada? Una primera valoració, reconeixem que superficial, pot fer-se comptabilitzant els percentatges en el tractament de les diferents matèries. Es comprova ràpidament un gran pes de la baixa edat mitjana i dels segles XIX i XX, també una majoria de les biografies. Tot això ens fa pensar que hi ha èpoques històriques de les quals manquen molts estudis, ja que reben poca atenció per part dels investigadors. D'altra banda els temes de dret, economia, oficis, etnografia, religió,...., tenen poc pes en el conjunt del diccionari, però no podem culpar solament als autors o als coordinadors, sinó a la mateixa situació de la historiografia catalana i a la situació de la nova concepció de la història al nostre país, que tot just començar a adquirir importància, i que a poc a poc a d'anar posant davant d'altres qüestions la necessitat de fer una història de totes les persones, i de la seva diversitat en les maneres de viure i de pensar.

Benvingut sigui aquest Diccionari de la Història de Catalunya. Hem volgut plantejar la necessitat d'una reflexió crítica envers d'aquest tipus d'obres, però també hem afirmat la importància d'aquest treball que és un esforç de concreció i de definició d'un vocabulari propi de la nostra història. No oblidem però que, com afirmà Pierre Vilar, la història és relació en el temps, però també relació en l'espai, i que conèixer el nostre passat, coneixen millor a nosaltres mateixos, vol dir reivindicar la nostra identitat, però també comprendre i acceptar millor als altres.

Antoni Santisteban Fernández

COLL, C., POZO, J.I., SARABIA, B., VALLS, E.
LOS CONTENIDOS EN LA REFORMA. ENSEÑANZA Y APRENDIZAJE DE CONCEPTOS, PROCEDIMIENTOS Y ACTITUDES.

Editorial Santillana. Madrid, 1992.

MAURI, T., VALLS, E., GOMEZ, I.
ELS CONTINGUTS ESCOLARS . EL TRACTAMENT EN EL CURRÍCULUM.

Editorial ICE- GRAO. Barcelona, 1992.

No sempre passa que a mesura que un avança la lectura d'un llibre se senti cada vegada més engrescat i que es descobreixi dient coses com «això és el que faltava per entendre...», «és un llibre molt útil per....» «he de recomanar-ho a...».

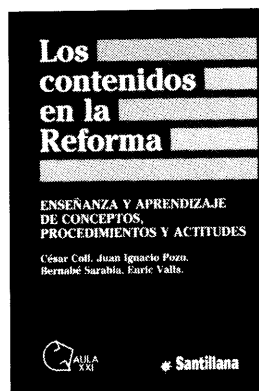
Aquest tipus d'experiència lectora gratificant i enriquidora la proporcionen els dos llibres -ambdós de darrera publicació- que ara comentem. Potser molts de vosaltres ja en teniu notícia d'ells, i fins i tot ja els haureu llegit; en qualsevol cas voldria compartir la meua lectura amb vosaltres i exposar allò que he trobat més interessant

Els dos llibres tenen moltes coses en comú: el tema (els continguts curriculars); la intenció -totalment assolida- de clarificar aspectes relacionats amb aquests continguts (les característiques definitòries, els trets diferencials, els tipus de continguts (conceptuals, procedimentals i actitudinals); què suposa aprendre'ls i ensenyar-los; la referència continuada a la Reforma del sistema educatiu, tal como queda expressada en el Marc Curricular i en els Dissenys Curriculars Base; la competència dels autors (C. Coll, J.I. Pozo, B. Sarabia i Enric Valls; T. Mauri, E. Valls i I. Gómez). Que un dels autors sigui persona molt propera, coneguda i apreciada per nosaltres, afegeix un nou incentiu a la seva lectura.

Malgrat aquestes coincidències, no són llibres que es repeteixen; ben al contrari, diríem que es complementen, en el sentit que cadascun d'ells aprofundeix certs aspectes no tractats o menys tocats per l'altre llibre, oferint-s'hi un tractament original del tema dels continguts. Dit amb altres paraules: convé llegir-los tots dos, perquè la lectura d'un no ens «allibera» de la lectura de l'altre.

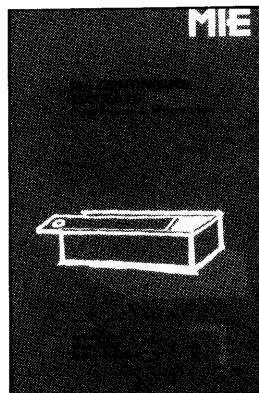
«Los contenidos de la Reforma. Enseñanza-aprendizaje de conceptos, procedimientos y actitudes.»

Els autors aborden de forma sistemàtica, amb un llenguatge molt entenedor i d'acord amb un esquema comú, aspectes tan interessants com: què son i què tenen d'específic cadascun dels continguts; com es poden

aprendre i ensenyar de manera significativa; com pot avaluar-se la seva adquisició; com es relacionen entre ells; quin son els criteris perquè hi constin en els currículums de les diferents etapes educatives. Especial interès té, tot referint-la a cada tipus de contingut, la informació sobre el paper dels coneixements previs -condició, com ja sabem, fonamental per assolir un aprenentatge significatiu-. Cal

considerar també com a dades d'interès el diagrama del continuum procedimental i l'explicació del més específic d'aquests continguts, així com la reflexió sobre què implica ensenyar i aprendre els continguts actitudinals.

«Els continguts escolars. El tractament en el currículum».

Com vé ressenyat en la introducció, aquest és un llibre dirigit a tots els professors a qui interessa la proposta curricular i la comprensió de la naturalesa, tipologia i característiques dels continguts d'aprenentatge, així com el tractament educatiu que tenen en el currículum.

Es fa, en primer lloc, una consideració global del tema dels continguts, i s'hi destaquen les seves dimensions social, cultural i psicològica, així com el caràcter instrumental que posseeixen, com a mitjà que són per afavorir el desenvolupament. Aquesta consideració inicial dóna pas al tractament aprofundit de cada contingut, centrant-se els autors en la presentació de la naturalesa i característiques dels fets, conceptes i principis, dels procediments i de les actituds, normes i valors. L'anàlisi va acompanyada de contínues referències a situacions escolars d'ensenyança-aprenentatge, per la qual cosa en molts moments el que s'exposa esdevé un instrument molt útil per ajudar al mestre a «baixar» pels nivells de concreció i prendre decisions curriculars.

En moments com els presents en què més que mai s'encomana al professorat prendre decisions i realitzar tasques curriculars fins ara assumides per altres instàncies educatives, esdevenen oportunes obres com aquestes, que es publiquen amb la intenció d'ajudar, en definitiva, a la planificació més acurada del treball del professorat en els centres i en les aules, posant-li a l'abast, eines i intruments per fer-ho.

Carme Conde

Llibres

Papereria

Joc Didàctic

Gasòmetre, 24. Tel. 21 30 86
Soler, 20. Tel. 21 37 19.
43 001 TARRAGONA